

Амерички државни секретар Мајк Помпео присуствоваће обележавању 30. годишњице од пада Берлинског зида. За њега лично то је и својеврсно путовање у прошлост. Помпео је и сам некада био војник у Немачкој.

За Мајка Помпеа Немачка није непозната земља: 1986. је као најбољи студент генерације дипломирао на Војној академији Вест Поинт, а потом отишао у подељену Немачку.

Патролирао је и код Берлинског зида, али је већину времена био стациониран близу Бајројта у Горњој Франачкој. Био је командир тенковске јединице у касарни Кристенсен у месту Биндлахер Берг. Та база је била стратешки лоцирана, само неких 70 километара од некадашње унутрашње немачке границе: Баварска се на северу граничи са Тирингијом, као и са тадашњом Чехословачком, која је такође припадала Варшавском пакту.

Судбина страних база у Немачкој

Након поновног уједињења Немачке, америчке трупе знатно су смањене. Године 1992. америчке снаге повукле су се и из Биндлахер Берга. Неке зграде су срушене, а друге претворене у станове. Данас само име једне улице подсећа на време касарне Кристенсен. Ту је и куглана коју су отворили Американци, и ауто сервис који се зове УС Царс Франкен. Тамо данас живи око 900 људи. Бивши амерички војници на Фејсбуку размењују искуства о времену које су провели у тој бази.

Слично је већ годинама и са другим америчким базама: Американци се повлаче или барем смањују присуство. Мајк Помпео је као војник видео сасвим другачију слику.

САД су Западној Немачкој 1990. пред крај Хладног рата, имале више од 200.000 војника. На истоку Немачке, у ДДР-у, било је двоструко више совјетских војника: совјетске трупе су сматране највећом војском коју је нека страна окупациона снага икада имала у тако дугом временском периоду.

Међутим, док су 1994. и последњи војници напустили територију бившег ДДР-а, трупе западних савезника, драстично смањене, остале су у Немачкој, земљи-чланици НАТО.

Америчке базе – економски фактор

Нигде у свету америчка војска нема тако јаку базу као у Немачкој. Данас на немачком тлу има око 35.000 америчких војника, посебно у покрајинама Порајњу-Фалачкој, Баварској, Баден-Виртембергу и Хесену. Американци чине далеко највећи контингент страних трупа у Немачкој. Британци имају 3.000 војника, а сви други далеко мање. Поређења ради: Бундесвер данас има око 182.000 војника.

Али америчка војска у Немачкој није само од пресудног војног значаја, већ је и важан регионални економски фактор. Поред војника, за оружане снаге ради и 17.000 америчких и 12.000 немачких цивилних радника.

С обзиром на то да су америчке базе углавном у руралним областима, као на пример база Рамштајн, локални политичари обично воле што су им тамо Американци.

Трамп прети премештањем трупа

Али, због тога што Немачка за војску не издваја минимум од два одсто БДП, како је договорено у НАТО, председник Доналд Трамп више пута је говорио о делимичним премештању америчке војске на исток. У јуну је било говора о пребацивању хиљаду војника у Пољску, која је већ испунила обећање од тих два одсто.

„Бројни председници САД су од највеће европске економије тражили да плати за своју одбрану. То се вуче већ дуги низ година. Сада се дошло до тачке када мора да се реагује“, рекао је овог лета Ричард Гренел, Трампов амбасадор у Берлину.

Али за сада је све остало на претњама, вероватно зато што се променио главни циљ присуства америчких трупа у Немачкој: одбрана од непријатељског напада на Немачку више није у фокусу.

Преко немачких база, пре свега оне у Рамштајну, САД управљају војним операцијама у Азији и Африци. Чини да Американци у догледној будућности с тим у вези неће моћи без Немачке. У сваком случају, улагања САД у базе у Немачкој сугеришу да Американци ипак желе да задрже снажно присуство у Немачкој.

(Дојче веле)